

други белешки за загинати борци во НОВ (250); XIV. Написи и други биографски податоци за истакнати револуционери и учесници во народно-ослободителната борба (82). Во книгата е поместен и список на загинати борци за кои има биографии во книгата на Боро Краевски „Беа, загинаа, останаа“, Историски архив — Скопје,

1969, стр. 419, под азбучен ред и регистар на автори.

На крајот, треба да се поздрават иницијативата на Градскиот одбор на СЗБ од НОВ на Скопје за издавањето на оваа библиографија и за која обезбеди средства за нејзиното објавување.

C. M.

МАКЕДОНСКИ ФОЛКЛОР, Списание на Институтот за фолклор на СРМ, год. VI, бр. 11, Скопје 1973, 168

По извесно задоцнување, неодамна се појави и 11 број на списанието на Институтот за фолклор на СРМ — Скопје „Македонски фолклор“ кое редовно излегува веќе шест години. Списанието содржи поголем број статии, соопштенија, материјали, критики, рецензии, белешки и хроника. Прилозите донесуваат драгоцен материјали за македонската фолклористика, а дел од нивните резултати можат да бидат мошне корисни и за целосното расветлување на македонската историја.

Статии објавуваат 8 автори од кои четири се на руски, а четири на македонски јазик, со кратки резимеа на македонски, односно руски и француски јазик. На уводно место е поместена статијата на д-р Борис Путилов (Ленинград, СССР) „Епот за Марко Крале и проблемот на епскиот јунак и историската личност“ (стр. 5—8). Путилов го обработува проблемот на епскиот јунак и историската личност врз материјалот на епот за Марко Крале, укажувајќи дека во епската песна не треба да се бара некаква конкрет-

но-фактичка основа, а во реално-историската личност прототип на епски јунак. Тој заклучува дека епот е специфичен народен уметнички модел на историјата, со комплекс на историски претстави и идеали на народот. Во песните и за Марко како тип на херој, оставиле траги повеќе епохи. На крајот констатира дека епот за Марко Крале не е циклус песни за реалниот Марко од Прилеп.

Димче Најчески (Скопје) пишува за „Епската идеализација во јуначките песни (Врз материјалот на македонските јуначки песни за Марко Крале)“ (9—19). Авторот доаѓа до сознание дека реалноста на турското ропство, разграната со средствата на една архаична поетика, изгледа наивно детска. Јуначкиот еп со векови ја пренесувал вистината за животот, но и илузии и заблуди, кондензираната општествена свест на народот којашто учела и воспитувала, но како идеологија не можела да претставува програма за акција и успешна борба.

Д-р Јосип Бадалиќ (Загреб) ја објавува статијата „Кон творечките постапки на руската и хрват-

ската народна епика (Билината „Ставр Гоудинович“ и хрватската далматинска епска песна „Ni za sam život ljuba se ne zamjenjuje“ (21—26), Светлана Димитријева (Москва, СССР) „Обид за картографирање во проучувањето на руските билини“ (27—38), Блаже Петровски (Скопје) „Баладата за продадената невеста во македонското народно творештво“ (39—46), Наталија Велецкаја (Москва, СССР) „Од историјата на словенската пролетна обредност“ (47—51), Танас Вражиновски (Скопје) „Ликот на змејот во македонските преданија“ (53—63), Изаид Земцовски (Ленинград, СССР) „Кон анализата на една мелодија — за методиката на системното истражување во етномузикологијата“ (65—68).

Во рубриката „Соопштенија и материјали“ застапени се исклучиво автори од Македонија (Скопје): Александра Попвасилева „Македонци — билингвисти во Романија“, со пет прилога (69—83), Танас Вражиновски „Момин скок во македонските преданија“, со три прилога (85—92), Воислав Јакоски „НОБ, Тито и КПЈ во албанската народна песна“ (93—102), Трпко Бицевски „Кон музичките карактеристики во горанското пеење“, со осум примери (103—108), Михаило Димовски „Прилог кон проучувањето на варијантите на ората и ороводните песни од типот „лесното“ во Струга и Струшко“, со 17 прилога (109—114).

Во рубриката „Осврт“ д-р Блаже Ристовски се осврнува на „Три советски фолклористички зборника и еден нефолклористички проблем“ (115—130). Потенцирајќи го

интересот на советските фолклористи за балканскиот и македонскиот фолклор преку присуството на конгресите на СУФЈ и ова списание, Ристовски забележува дека повремено се појавуваат и прилози и одделни публикации од некои советски фолклористи во кои наоѓаат израз и некои ставови што не спаѓаат во доменот на науката. Во освртот на првиот зборник „Славјанскѝ и балканскѝ фолклор, Академија наук СССР, Институт славјановедения и балканистики, Издательство „Наука“, Москва 1971, посебно се задржува на обемиот и вонредно задлабочен уводен прилог на младиот историчар Е. П. Наумов, „Јужнословенскиот епос и проблемите на српското средновековие“ (5—52), кој извршува споредбени согледувања на изворите и литературата со епските текстови. Притоа, искрснуваат низа интересни резултати од овие согледувања за најзначајните имиња на српското и македонското средновековие, особено истакнатите поединци кои можат да бидат од голема полза за историчарите.

На дел од статиите во трите зборника од различни издавачи, д-р Б. Ристовски прави критички осврт на нивната ненаучна поставка на темите и засенувањето на интересите на македонскиот народ, претставувајќи го македонскиот фолклор како бугарски.

Во рубриката „Критики, рецензии, белешки“ (131—157) опфатени се голем број книги, зборници и списанија, а во „Хроника“ е поместен извештајот на д-р Б. Ристовски „Од дејноста на Институ-

тот за фолклор во 1972 г.“, како и соопштението за „XIX конгрес на Сојузот на здруженијата на фолклористите на Југославија во Крушево“ од Т. Жежељ — Кали-

чанин. На крајот на списанието даден е и редовниот список на соработниците во овој број.

С. М.

МАКЕДОНСКИ ФОЛКЛОР, Списание на Институтот за фолклор на СРМ,
год. VI, бр. 12, Скопје 1973, 274.

Дванаесеттиот број на ова списание целосно е отстапен на материјалите од III меѓународен симпозиум за балкански фолклор што се одржа на 7 и 8 јули 1973 г. во Охрид на следните претходно определени теми: 1. Пролетните народни обичаи, песни и игри кај балканските народи; 2. Билингвизмот во прозното народно творештво; 3. Проблематиката на терминологијата и класификацијата на кратките жанрови; 4. Дувачките музички народни инструменти со двојно јазиче (од типот обоа) на Балканот; 5. Позицијата и улогата на жената при изведбата на народните ора и песни, 6. Цвеќињата во народната орнаментика на балканските народи.

За симпозиумот беа пријавени 85 реферати од 88 референти, 52 од странски земји (Австрија, Албанија, Бугарија, Гана, Грција, Израел, Полска, Романија, САД, СР Германија, Турција, Унгарија, Франција, СССР, СССР) и 24 референти од Македонија.

Овој број на списанието ги содржи само рефератите по првата тема за „Пролетните народни обичаи, песни и игри кај балканските народи“. Голем дел од согледувањата во овие реферати можат да бидат драгоцен поткрепа во истражувањата на историчарите, особено за општествено-економ-

ската положба и развитокот на општествено-културната свест кај населението во подалечното минато за кое располагаме со малку изворен материјал од други видови. За таа цел ги набројуваме насловите само на рефератите, поместени во овој број, кои се однесуваат на Македонија: Кирил Пенушлиски „Тематиката на македонските пролетни обредни песни“ (стр. 11—14); Блаже Ристовски „Кон проучувањето на македонските лазарски народни песни (31—39); Трпко Бицевски „Кон музичките карактеристики на лазарските песни во Долни Полог“ (47—50); Михаило Димовски „Лазарските ороводни песни во Струга и Струшко и нивните етнокорелошки карактеристики“ (57—62); Коле Симитчиев (Вроцлав, Полска) „Ѓурѓовденските народни песни и обичаи кај Македонците, Србите и Бугарите“ (97—105); Лепосава Спировска „Кон проучувањето на обичајот тајане во некои места во Македонија“ (111—115); Блаже Петровски „Ѓурѓовденските народни песни при лулање во македонското народно творештво“ (125—129); Танас Вражиновски „Остатото на ѓурѓовденското жртвопринесување во Валандово и Марвинци“ (131—134); Татјана Жежељ — Каличанин „Билјарски песни од Западна Македонија (сврзани со празнувањето на Ѓурѓов-